

1. ΣΤΑ 6,5 ΔΙΣ . ΕΥΡΩ Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΥ...

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .19/11/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .19/11/2024

Σελίδα: 37

IOBE

Στα 6,5 δις. ευρώ η συνεισφορά του κλάδου του φαρμάκου στην οικονομία

Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ συνεισφορά του κλάδου του φαρμάκου στην ελληνική οικονομία, σε όρους ΑΕΠ, εκτιμάται σε 6,5 δις. ευρώ (3,2% του ΑΕΠ) το 2022, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE).

Επί της ουσίας, για κάθε 1 ευρώ προστιθέμενης αξίας των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του φαρμάκου, δημιουργούνται συνολικά 2,3 ευρώ στην ελληνική οικονομία.

Σε όρους απασχόλησης, η συνολική συνεισφορά εκτιμάται σε 118,9 χιλ. θέσεις εργασίας (ή 2,9% της συνολικής απασχόλησης). Δηλαδή, κάθε θέση εργασίας στον κλάδο του φαρμάκου υποστηρίζει 3,4 θέσεις πλήρους απασχόλησης συνολικά στην οικονομία.

Ερευνα

Από ειδική μελέτη του IOBE, η οποία υλοποιήθηκε με τη συνεργασία του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, προκύπτει ακόμη, πως οι δαπάνες για

Ερευνα & Ανάπτυξη (E&A) της βιομηχανίας φαρμάκου ανήλθαν σε 91 εκατ. ευρώ το 2021, αντιπροσωπεύοντας το 7% της συνολικής δαπάνης για E&A εγχωρίως, και καταλαμβάνοντας την 8η θέση ανάμεσα σε ευρωπαϊκές χώρες.

Προσδόκιμο

Η εξέλιξη της τεχνολογίας, η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, η συμβολή της Ερευνας & Ανάπτυξης με την εισαγωγή νέων καινοτόμων θεραπειών, αποτελούν μερικούς από τους πιο σημαντικούς παράγοντες για την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης. Στην Ελλάδα, παρατηρείται σημαντική αύξηση στο προσδόκιμο επιβίωσης

κατά 9,6 έτη, την περίοδο 1960 - 2023, καταγράφοντας έτσι υψηλότερο προσδόκιμο επιβίωσης από τον μέσο όρο των χωρών της Ε.Ε.27 για την ίδια περίοδο. Κάθε δεκαετία το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα επεκτείνονταν κατά 1,5 - 2 έτη, ενώ αρνητική μεταβολή καταγράφηκε το 2020 και 2021, με τους Έλληνες να «χάνουν» 1,5 έτος προσδόκιμο ζωής, ενώ το 2023 επανήλθε στα προ πανδημίας επίπεδα (81,6 έτη).

Εισαγωγές - εξαγωγές

Τέλος, οι εισαγωγές και οι εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων ανήλθαν το 2023 σε 4,4 δις. ευρώ και 2,8 δις. ευρώ, αντίστοιχα, με άνοδο σε σύγκριση με το 2022. Παράλληλα, οι εξαγωγές φαρμάκων αντιστοιχούν στο 5,5% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών όλων των αγαθών για το 2023 με κυριότερους εξαγωγικούς προορισμούς τη Γαλλία, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές αποτελούν περίπου το 5,3% των συνολικών εισαγωγών της χώρας το 2023 έναντι 4,5% το 2022.

Στηρίζει την απασχόληση με 118,9 χιλ. θέσεις εργασίας

2. ΨΕΥΔΕΠΙΓΡΑΦΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

Μέσο: . . . . .ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .19/11/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .19/11/2024

Σελίδα: 28

10% των φαρμάκων σε χώρες χαμηλού και μέσου εισοδήματος είναι ψευδεπίγραφα

ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ

Η Ελλάδα θωρακίζεται απέναντι στα ψευδεπίγραφα φάρμακα

Της **Ανθής Αγγελοπούλου**
aaggelopolou@naftemporiki.gr

ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ της λειτουργίας του ιστότοπου www.hmvo.gr, που δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει την εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας σχετικά με τα ψευδεπίγραφα φάρμακα, ανακοίνωσε ο Ελληνικός Οργανισμός Επαλήθευσης Φαρμάκων (ΗΜΒΟ). Ο ΗΜΒΟ θα μπει κάτω από την ομπρέλα του ΕΜΒΟ (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Επαλήθευσης Φαρμάκων).

Ο νέος ιστότοπος παρέχει τη δυνατότητα εγγραφής στους τελικούς χρήστες (end users), που είναι οι κάτοχοι χονδρεμπορικής άδειας, οι οποίοι μπορούν να εγγραφούν απευθείας στο ΗΜΒΣ (το σύστημα του ΗΜΒΟ). Τα φαρμακεία θα συνδεθούν ομαδικά μέσω του συστήματος της ΗΔΙΚΑ σε δεύτερη φάση, ενώ οι Κάτοχοι Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων (ΚΑΚ) θα πρέπει να εγγραφούν στο σύστημα και να εκπληρώσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον ΗΜΒΟ. Ο ΗΜΒΟ στοχεύει στην πλήρη

συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές και εθνικές νομοθετικές απαιτήσεις, εξασφαλίζοντας την ασφάλεια των φαρμάκων στην Ελλάδα. Το νέο σύστημα επαλήθευσης αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία έως τις 9 Φεβρουαρίου του 2025.

Τα ψευδεπίγραφα φάρμακα είναι πλαστά φάρμακα που ξεγελούν ότι είναι τα πραγματικά και εγκεκριμένα φάρμακα και μπορεί να περιέχουν δραστικές ουσίες χαμηλής ποιότητας ή σε λάθος δοσολογία. Δεδομένου ότι δεν έχουν περάσει έλεγχο ποιότητας, ασφάλειας και αποτελεσματικότητας, όπως απαιτείται από τη διαδικασία έγκρισης φαρμάκων της Ε.Ε., μπορούν να αποτελέσουν σοβαρή απειλή για την υγεία.

Σύμφωνα με εκτίμηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, 1 στα 10 φάρμακα σε χώρες χαμηλού και μέσου εισοδήματος είναι ψευδεπίγραφο. Στην Ευρώπη τα πλαστά φάρμακα αποτελούν πλέον μάλιστα και, σύμφωνα με στοιχεία, ξεπερνούν σε τζίρο τα 120 δισ. ευρώ.

[SID: 22140864]

THE N SOCIETY

Προκλήσεις - προοπτικές στον ιατροτεχνολογικό κλάδο

Του
Δημήτρη
Νικά

Διευθύνων
σύμβουλος
Medtronic
Hellas, πρόεδρος
SEIB

Ο **ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ** κλάδος αναφέρεται σε μια σειρά προϊόντων και περιλαμβάνει από απλές χειρουργικές γάντζες μέχρι πολύπλοκες εμφυτευμένες συσκευές, διαγνωστικά και θεραπευτικά μηχανήματα και ρομποτικά χειρουργικά συστήματα, τα οποία απευθύνονται σε όλες τις κατηγορίες των ιατρικών ειδικοτήτων και αποσκοπούν στη βελτίωση της υγείας και την παροχή υψηλού επιπέδου φροντίδας. Υπάρχουν περισσότερες από 500.000 ιατρικές τεχνολογίες διαθέσιμες σε νοσοκομεία, χώρους κοινοτικής φροντίδας και στο σπίτι (the-euro-pean-medical-technology-industry-figures-2022 MedTech Europe).

ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ περιβάλλον πίεσης των δαπανών υγείας, ο ιατρικός εξοπλισμός, οι συσκευές και τα υλικά αποτελούν βασικό συστατικό της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας ενός σύγχρονου υγειονομικού συστήματος. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουν σήμερα τα συστήματα υγείας είναι ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών υγείας και η βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών προς τον ασθενή, με παράλληλο έλεγχο των δαπανών. Στο πλαίσιο αυτό, ο τομέας του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες δράσης στο πεδίο. Επίσης, συμβάλλει στη διαμόρφωση νέων λειτουργιών και διαδικασιών εντός των συστημάτων υγείας και εισάγει το στοιχείο του ορθολογισμού στην οργάνωση, διαχείριση και χρήση της καινοτομίας. Κυρίως, όμως, συμβάλλει καθοριστικά στην αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας και των συνθηκών εργασίας του προσωπικού.

Η **ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ** αγορά ιατροτεχνολογικών προϊόντων εκτιμάται ότι κυμαίνεται μεταξύ 470 και 550 δισ. ευρώ, ενώ η ευρωπαϊκή αγορά στα 140 δισ. ευρώ (εκτίμηση MedTech Europe), αποτελώντας το 25%-30%, περίπου, της παγκόσμιας αγοράς. Σημειώνεται ότι η παγκόσμια αγορά ιατροτεχνολογικών προϊόντων προβλέπεται ότι θα ανέλθει στα 748 δισ. δολάρια έως το 2029, σημειώνοντας ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 5,5% στην περίοδο 2022-2029.

Η **ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ** αγορά, όπως σε όλες σχεδόν τις αγορές, οι εταιρείες αντιμετωπίζουν σημαντικό ανταγωνισμό σε μια σειρά ιατροτεχνολογικών προϊόντων, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού και ιατρικών μηχανημάτων, που προέρχεται κυρίως από τις πολιτικές πωλήσεων των εταιρειών. Υπάρχει ευρύ φάσμα εταιρειών ιατροτεχνολογικών προϊόντων που πολούν περιορισμένο αριθμό προϊόντων ή συμμετέχουν μόνο σε ένα συγκεκριμένο τμήμα της αγοράς. Ο ανταγωνισμός στα ιατροτεχνολογικά προϊόντα

SHUTTERSTOCK

Στην ελληνική αγορά ιατροτεχνολογικών συσκευών/υλικών και νοσοκομειακών προϊόντων δραστηριοποιούνται περισσότερες από 1.000 εταιρείες, κυρίως ως εισαγωγείς, διανομείς, χονδρέμποροι και μεταπωλητές.

■ Τα νοσοκομεία λειτουργούν σήμερα κάτω από τεράστια πίεση, τόσο ιατρικά όσο και οικονομικά.

επηρεάζεται πρωτίτως από την τιμή και λιγότερο από την ικανότητα των εταιρειών να προσφέρουν διαφοροποιημένα κλινικά όσο και οικονομικά αποτελέσματα στους ασθενείς και στο σύστημα περίθαλψης. Έτσι, η αγορά δεν αξιολογείται για την ευκολία χρήσης, τη συγκριτική αποτελεσματικότητα, την αξιοπιστία και την εξοικείωση των επαγγελματιών υγείας με τα προϊόντα. Αντίθετα, σε ένα περιβάλλον περιορισμένων οικονομικών πόρων για την υγεία, ο ανταγωνισμός αφορά σχεδόν αποκλειστικά τις τιμές των προϊόντων, αφού, η αξία, η αξιοπιστία και η αποτελεσματικότητα, πολλές φορές δεν μετρώνται καν.

Η **ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ** αγορά ιατροτεχνολογικών συσκευών/υλικών και νοσοκομειακών προϊόντων δραστηριοποιούνται περισσότερες από 1.000 εταιρείες, κυρίως ως εισαγωγείς, διανομείς, χονδρέμποροι και μεταπωλητές. Ο τομέας των ιατροτεχνολογικών συσκευών/υλικών και νοσοκομειακών προϊόντων συνεχίζει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εισαγωγές, καθώς υπάρχει περιορισμένος αριθμός κατασκευαστών ιατρικών ειδών, που επικεντρώνονται κυρίως σε προϊόντα χαμηλού κόστους, όπως επίδεσμοι, γάντζες, ορθοπεδικά και βασικά νοσοκομειακά επίπλα (κρεβάτια, φορεία κλπ.). Πάντως, όπως καταδεικνύεται και στην παρούσα ανάλυση, ο κλάδος των ιατροτεχνολογικών συσκευών/υλικών και νοσοκομειακών προϊόντων απορροφά ένα μεγάλο ποσοστό των δαπανών για την υγεία.

ΑΠΟ την άλλη, τα νοσοκομεία λειτουργούν σήμερα κάτω από τεράστια πίεση, τόσο ιατρικά όσο και οικονομικά. Τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης προσπαθούν να ανταποκριθούν και επενδύουν σε υποδομές, αναπτύσσουν σχέδια προληψιών ή/και διατήρησης του προσωπικού και επανεξετάζουν τρόπους μείωσης του χρόνου αναμονής και βελτίωσης του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η πανδημία, πέραν των προβλημάτων που δημιούργησε στα υγειονομικά συστήματα, στα νοσοκομεία, στο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό, ανέδειξε και μια νέα πρόκληση: την έλλειψη ιατρικών υλικών και συσκευών. Αυτό έχει προκαλέσει δυσκολίες στους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης σε μια ήδη εξαιρετικά απαιτητική περίοδο.

ΕΠΙΣΗΣ, της πανδημίας είχε προηγηθεί μια βαθιά και παρατεταμένη οικονομική κρίση, η οποία έπληξε το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, η δε κερδοφορία του ιδιωτικού τομέα είχε δεχθεί βαριά πλήγματα, σε όλους τους επιμέρους επιχειρηματικούς κλάδους. Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο κλάδος των ιατροτεχνολογικών είναι: η εξόφληση των οφειλόμενων τα οποία αγγίζουν το 1,2 δισ. με στοιχεία Ιουνίου 2024, η καθυστέρηση στην τιμολόγηση των παραγελιών που φτάνουν στα 100 εκατ. και πρόσφατα το rebate 7% που επιβλήθηκε στην προμήθεια των ιατροτεχνολογικών στα νοσοκομεία του ΕΣΥ.

ΟΠΩΣ αντιλαμβανόμαστε, τα παραπάνω περιορίζουν τη δυνατότητα των εταιρειών να προβλέψουν με επάρκεια τις μελλοντικές τους επενδύσεις στον κλάδο και, ακόμα πιο σημαντικό, δημιουργούν εμπόδια στην πρόσβαση των ασθενών στην καινοτομία.

Η **ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ** πρόβασης σε καινοτόμες ιατρικές διαδικασίες και τεχνολογίες είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι οι ασθενείς έχουν πρόσβαση στις πιο πρόσφατες θεραπείες και τεχνολογίες που μπορούν να βελτιώσουν τα αποτελέσματα της υγείας τους.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ δυνατή η πρόβαση στην αγορά, είναι απαραίτητο να αποδειχθεί η κλινικά και οικονομικά αξία της τεχνολογίας. Η αποζημίωση είναι κρίσιμος παράγοντας για τη διευκόλυνση της πρόβασης στην αγορά. Οι πληρωτές, όπως οι ασφαλιστικές εταιρείες και οι κρατικοί φορείς υγείας, πρέπει να είναι πρόθυμοι να αποζημιώσουν για την τεχνολογία σε ποσοστό που να επαρκεί για την κάλυψη του κόστους ανάπτυξης και παραγωγής.

Η **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ** και οι συνέργειες μεταξύ της βιομηχανίας, του ακαδημαϊκού κόσμου και της κυβέρνησης μπορούν να βοηθήσουν στη διευκόλυνση της ανάπτυξης νέων ιατρικών διαδικασιών και τεχνολογιών. Η συνεργασία μπορεί επίσης να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι η τεχνολογία ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ασθενών και των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης.

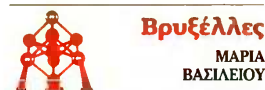
ΣΥΝΟΛΙΚΑ, η διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά σε καινοτόμες ιατρικές διαδικασίες και τεχνολογίες απαιτεί μια πολύπλευρη προσέγγιση που αντιμετωπίζει την κλινικά και οικονομικά αξία, τη ρυθμιστική έγκριση, την αποζημίωση, την εκπαίδευση της αγοράς, την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και τις συνεργασίες. Αντιμετωπίζοντας αυτούς τους παράγοντες, τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης μπορούν να εξασφαλίσουν ότι οι ασθενείς έχουν πρόσβαση.

[ΣΤΕΦΑΝΟΣ]

470

έως 550 δισ. ευρώ υπολογίζεται η παγκόσμια αγορά ιατροτεχνολογικών προϊόντων.

Η Κομισιόν είναι καλά προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει τον Τραμπ, δηλώνει η εκτελεστική αντιπρόεδρος Ανταγωνισμού και Ψηφιακής Πολιτικής Μαργκρετε Βεσταγκερ σε συνέντευξη που παραχώρησε στα «NEA» και σε μικρή ομάδα ανταποκρίτων ευρωπαϊκών εντύπων στις Βρυξέλλες. Καθώς ετοιμάζεται να αποχωρήσει από την Κομισιόν έπειτα από δύο θητείες σε ένα από τα ισχυρότερα χαρτοφυλάκια, αφήνοντας πίσω μια σημαντική παρακαταθήκη με γνωστότερη τη δράση της κατά των big tech, η δανιή επίτροπος τονίζει επίσης ότι αν η ΕΕ αποκτίσει νέα Συνθήκη θα πρέπει να προβλέπεται η δυνατότητα αποπομπής ενός κράτους-μέλους.

Αν μετάνιωσε για κάτι είναι ο πολυς χρόνος που χρειάστηκε ο νόμος για τις ψηφιακές αγορές (DMA). «Μακάρι να ήμασταν πιο τολμηροί, να είχαμε ολοκληρώσει τον DMA σε προγενέστερο στάδιο. Είναι πραγματικά οδυνηρό, καθώς χρειάζεται τόσο χρόνος για μια υπόθεση ανταγωνισμού, οι επιχειρήσεις υποφέρουν και οι καταναλωτές δεν έχουν την επιλογή, την καινοτομία, την προσιτή τιμή που θα έπρεπε. Αν ήμασταν πιο γρήγοροι θα είχαμε ήδη μπει στον ρυθμό της επιβολής τους». Ως επιτυχία ξεχωρίζει ότι «δείξαμε πως αυτοί που έχουν δύναμη στην αγορά έχουν ευθύνη και ότι μπορούν να τεθούν ενώπιον της ευθύνης τους. Η πρόσφατη νίκη στις υποθέσεις της Google και της Apple το επιβεβαιώνει. Οι άνθρωποι εκτιμούν το μήνυμα "δεν είναι τόσο μεγάλο για να είστε υπέρνω του νόμου"» λέει, ελπίζοντας ότι οι μικρές επιχειρήσεις αισθάνονται έτσι ότι «θα έχουν ευκαιρίες να τα καταφέρουν».

Τη ρωτάει για την κριτική που ασκείται για την επιβολή προστίμων. «Είναι σημαντικό να μη δούμε το πρόβλημα ως κάτι που θα αλλάξει την αγορά. Οι αγορές αλλάζουν μόνο όταν αλλάζει η συμπεριφορά. Το πρόβλημα υπάρχει, πρώτον, για να τιμωρήσει τη συμπεριφορά του παρελθόντος, δεύτερον, να βάλει τέλος σε αυτό που γίνεται και να μην αντικατασταθεί, και τρίτον, να ξεκινήσει η εταιρεία τη διόρθωση. Το τελευταίο είναι δύσκολο ειδικά αν η υπόθεση διαρκεί πολύ, γιατί πώς διορθώνεις μια αγορά όταν έχει προχωρήσει. Είναι σημαντικό να έχουμε ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Στην υπόθεση Google AdSense, παρότι προχώρησε γρήγορα, όταν τελειώσαμε η Google ήδη κυριαρχούσε σε αυτή την αγορά. Το παράδοξο είναι ότι ακόμη και στις αγορές που κινούνται γρήγορα, αυτός που έχει δύναμη εδραιώνεται γρήγορα» λέει.

Ποιες υποθέσεις λυπάται ότι χάθηκαν δικαστικά; Ξεχώρισε «μια κατηγορία χαμένων φορολογικών υποθέσεων», όπου το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Κομισιόν μπορεί να χρησιμοποιήσει τους κανόνες για κρατική βοήθεια μόνο αν αποδείξει ότι τα κράτη-μέλη δεν ακο-

ΜΑΡΓΚΡΕΤΕ ΒΕΣΤΑΓΚΕΡ

«Είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε τον Τραμπ»

Ακόμα και αν δεν υπήρχε η εκλογή του προέδρου των ΗΠΑ η Ευρώπη θα έπρεπε να κάνει περισσότερα για τον εαυτό της, λέει στα «NEA» η εκτελεστική αντιπρόεδρος Ανταγωνισμού και Ψηφιακής Πολιτικής

λουθούν τους δικούς τους κανόνες. «Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μια σειρά από υποθέσεις που δεν μπορούμε να κάνουμε» είπε. Ξεχώρισε επίσης την υπόθεση Illumina και GRAL. «Ηλπίζα ότι θα κερδίζαμε αυτή την υπόθεση, διότι δεν νομίζω ότι θα εξαφανιστεί ο κίνδυνος να αγοράζουν μεγάλες εταιρείες μικρότερες για λόγους που μπορεί να βλάψουν τον ανταγωνισμό» είπε, τονίζοντας ότι εδώ υπάρχει ένα «σαφές κενό».

Πώς, όμως, τότε θα αποκτίσει η ΕΕ εταιρείες - ευρωπαϊκές πρωταθλήτες; «Το κάνουμε συνεχώς, εγκρίνοντας συγχωνεύσεις. Η πιο πρόσφατη είναι η περίπτωση Novozymes και Chr. Hansen, μια πολύ μεγάλη συγχώνευση, η μεγαλύτερη στη δανέζικη ιστορία, όπου δημιουργήθηκε ένας σαφής παγκόσμιος ηγέτης. Άλλο παράδειγμα είναι η Stellantis. Έχουμε αρκετά παραδείγματα όπου μέσω μιας συγχώνευσης δημιουργείται μια μεγάλη εταιρεία, η AB Inbev, η μεγαλύτερη ζυθοποιία στον κόσμο, μια άλλη είναι η Bayer Monsanto. Υπάρχουν πολλοί ευρωπαίοι πρωταθλητές σε επίπεδο μεγάλης εταιρείας, αλλά και πολλές μικρές εταιρείες είναι ευρωπαϊκές πρωταθλήτες. Το πραγματικό ερώτημα αφορά τους κανόνες συγχώνευσης». Στο πλαίσιο αυτό αναφέρεται στην απαγόρευση της εξαγοράς της Alstom από τη Siemens. «Δεν είχαμε πρόβλημα με το 85%-90% της συγ-

χώνευσης. Είχαμε δύο ζητήματα, το ένα αφορούσε τη σηματοδότηση κύριας γραμμής, όπου θα παρέμενε ελάχιστος ή καθόλου ανταγωνισμός στην Ευρώπη, και το δεύτερο την αγορά τρένων πολύ υψηλής ταχύτητας. Αντιπροσέφευαν μόνο το 10% της συναλλαγής, αλλά οι επιχειρήσεις είπαν ότι δεν μπορούσαν να το λύσουν, οπότε δεν είχαμε άλλη επιλογή» είπε.

Πώς διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός και ταυτόχρονα ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα; «Δεν θα θέλατε οι γραφειοκράτες στο Berlaymont να αποφασίζουν για το ποιες επιχειρήσεις θα πρέπει να αναπτυχθούν. Είμαι εδώ 10 χρόνια. Αυτό που θα θέλατε είναι εμείς με τα κράτη-μέλη να οικοδομήσουμε ένα πλαίσιο για ισχυρότερη ανταγωνιστικότητα και ο ανταγωνισμός είναι ουσιαστικό μέρος αυτού. Δεν μπορείς να έχεις ανταγωνιστικότητα χωρίς ανταγωνισμό» είπε, τονίζοντας ότι «ο οικοδόμησός του χρειά-

ζεται εστίαση σε διάφορους τομείς: πολλούς ειδικευμένους ανθρώπους, υποστηρικτικό φορολογικό σύστημα, μεγάλες υποδομές, κεφάλαια, η κεφαλαιαγορά είναι καλύτερη τώρα, αλλά όλα πραγματικά καλά, πρόβαση στην καινοτομία και την έρευνα, και εύκολη μεταφορά από το στάδιο αυτό στο επιχειρηματικό επίπεδο». Σημειώνει πάντως ότι «βλέπουμε αυξανόμενη συγκέντρωση στην Ευρώπη και δεν οφείλεται στην έλλειψη επιβολής του ανταγωνισμού, αλλά στη δυναμική της αγοράς. Τα αποτελέσματα είναι αυξανόμενα κέρδη, αύξηση της μισθολογικής ανισότητας».

Παραδέχεται ότι υπήρξε μεγάλη χρήση κρατικής βοήθειας στη θητεία της, αλλά ελεγχόμενη, χωρίς να προκαλέσει αθέμιτο ανταγωνισμό. «Θα υπάρχει ενδιαφέρουσα συζήτηση σχετικά με την πρόταση Ντράγκι για λιγότερες κρατικές ενισχύσεις» προέβλεψε, ενώ όσον αφορά τη «φύλοδοξη» πρότασή του για 5%

περισσότερες επενδύσεις, είπε ότι θα προτιμούσε να μιλούσε για συγκεκριμένα έργα. «Θα με παρακινούσε περισσότερο αν έλεγε χρειαζόμαστε ένα πανευρωπαϊκό σιδηροδρομικό σύστημα υψηλής ταχύτητας και ένα ενεργειακό δίκτυο πλήρως ψηφιοποιημένο, που να μεταφέρει ηλεκτρισμό παραγόμενο από ανανεώσιμες πηγές» είπε.

Σχετικά με την επανεκλογή Τραμπ τόνισε ότι, πρώτον, η Κομισιόν «είναι καλά προετοιμασμένη». Δεύτερον, ότι «η εστίασή μου είναι τι μπορεί να κάνει η Ευρώπη για τον εαυτό της. Ακόμα και αν ο Τραμπ δεν είχε εκλεγεί, η Ευρώπη θα έπρεπε να κάνει περισσότερα για τον εαυτό της, να βρει και να εφαρμόσει συμφωνίες, πολύ πιο γρήγορα. Δεν έχουμε έλλειψη ιδεών, έχουμε έλλειψη εφαρμογής». Όσον αφορά την άμυνα εκτιμά ότι «υπάρχει μια νέα αίσθηση επείγοντος, που παίρνει τη μορφή κεραιών και καμπύλης, αν και δεν βρίσκεται ακόμη εκεί», όπως αποτιμώνται και από την απήκηση των κρατών-μελών στο πρόγραμμα (EDIRPA) που επικυργεί την κάλυψη των εξόδων συντονισμού κοινών προμηθειών. Πάντως, θεωρεί ότι «εάν ποτέ αποκτίσει η ΕΕ άλλη Συνθήκη, πρέπει να περιληφθεί ένα άρθρο, που θα αντικατοπτρίζει αυτά που χρησιμοποιήσαμε το Ηνωμένο Βασίλειο για να εξέλθει, ένα άρθρο που θα επιτρέπει να διωχθεί ένα κράτος, να μην μπορεί να πουνητά άλλα μέλη, μέχρι εδώ».

ΕΙΠΕ

Υπάρχουν πολλοί ευρωπαίοι πρωταθλητές σε επίπεδο μεγάλης εταιρείας, αλλά και πολλές μικρές εταιρείες είναι ευρωπαίοι πρωταθλητές. Το πραγματικό ερώτημα αφορά τους κανόνες συγχώνευσης

ΕΙΠΕ

Δείξαμε ότι αυτοί που έχουν δύναμη στην αγορά έχουν ευθύνη και ότι μπορούν να τεθούν ενώπιον της ευθύνης τους. Η πρόσφατη νίκη στις υποθέσεις της Google και της Apple το επιβεβαιώνει